

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

2009/2222(INI)

26.4.2011

MNENJE

Odbora za pravice žensk in enakost spolov

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o prihodnosti socialnih storitev splošnega pomena
(2009/2222(INI))

Pripravljalnica mnenja: Siiri Oviir

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ker imajo socialne storitve splošnega pomena pomembno vlogo pri preprečevanju socialne izključenosti in diskriminacije, varovanju človekovih pravic in človekovega dostojanstva ter spodbujanju socialne pravičnosti in zaščite, enakosti med ženskami in moškimi, medgeneracijski solidarnosti, zaščiti otrokovih pravic, vzpostavljanju ravnovesja med zasebnim in poklicnim življenjem ter doseganju ekonomske, socialne in regionalne kohezije;
- B. ker razlikovanje po spolu v socialnih storitvah, tako sektorsko kot poklicno, negativno vpliva na delovne razmere in razlike v stopnjah plače, neplačano domače delo, varstvo otrok in oskrbo starejših pa večinoma opravljajo ženske,
- C. ker so socialne storitve splošnega pomena, še posebej dostop do storitev varstva otrok ter storitev za starejše in druge osebe, ki potrebujejo oskrbo, bistvene za enakopravno udeležbo žensk in moških na trgu dela ter pri izobraževanju in usposabljanju;
- D. ker se je z razširitvijo socialnih storitev splošnega pomena povečala vključenost žensk na trg dela;
 1. poziva države članice, naj ohranijo razpoložljivost dostopnih, cenovno ugodnih in visokokakovostnih socialnih storitev kot v obdobju hitre gospodarske rasti in zagotovijo nediskriminatoren dostop do njih, ne glede na spol, prihodke, raso ali etnično pripadnost, vero ali prepričanje, invalidnost, starost, spolno usmerjenost ali zaposlitvene pogoje; meni, da so socialne storitve temeljne pri zagotavljanju enakosti med spoloma, saj so skupaj z zdravstvenimi storitvami in storitvami otroškega varstva med glavnimi temelji prizadevanj za povečanje stopnje zaposlenosti žensk in enakosti na splošno;
 2. poudarja, da je treba preprečiti, da bi sedanja finančna in gospodarska kriza in prihodnji gospodarski obeti ogrozili razvoj socialnih storitev splošnega pomena, saj bi to dolgoročno škodovalo stopnji zaposlenosti, gospodarski rasti EU, povečanju davčnih prispevkov, povečanju rodnosti ter spodbujanju enakosti med ženskami in moškimi;
 3. poudarja, da je razširitev socialnih storitev splošnega pomena gonilna sila pri privabljanju več žensk v delovno silo; se sklicuje na raziskavo o delovni sili iz leta 2008, ki je pokazala, da je med delavci na področju storitev človekovega zdravja 79 % žensk, v nastanitvenih ustanovah jih je 81 %, v dejavnostih socialnega varstva zunaj njih pa 83 %;
 4. poziva države članice, naj oblikujejo sodobne proaktivne strategije za socialno varstvo in s tem zagotovijo učinkovito in smotno socialno porabo, pri čemer bodo upoštevana tudi načela enakosti spolov; opozarja, da utegnejo te politike, med drugim spodbujanje vključujočih trgov dela, preventiva in rehabilitacija, sprva potrebovati več sredstev, da pa bi morale dolgoročno prihraniti stroške in izboljšati kakovost pri izvajanju;
 5. da bi storitve čim bolj prilagodili posameznim potrebam uporabnikov in izboljšali njihovo

kakovost, poziva, da je treba večjo pozornost nameniti usposabljanju in pripravljalnim tečajem za ljudi, ki delajo s posebej ranljivimi skupinami, kot so otroci, problematični mladostniki in starejši;

6. poudarja, da je odločilnega pomena spodbujati močnejšo usmerjenost k uporabnikom in njihovo večje opolnomočenje, da bo bolj upoštevan vidik spola in da bi v razmerah, ko so potrebe po teh storitvah vse bolj pretanjene in zapletene, povečali dostop do socialnih pravic, zlasti za prikrajšane skupine, med drugim matere samohranilke, invalidke, ženske, ki so bile žrtve nasilja na podlagi spola, priseljenke in pripadnice manjšin, ženske z nizko stopnjo izobrazbe in starejše ženske, saj so te skupine posebej ranljive in bolj izpostavljene revščini; poziva Komisijo, naj zagotovi in ohrani splošni dostop do zdravstvenih in socialnih storitev ter predlaga učinkovite strategije za preprečevanje večplastne diskriminacije;
7. priporoča državam članicam, naj pri opredelitvi socialnih storitev splošnega pomena upoštevajo storitve, ki so namenjene le enemu spolu, na primer posvetovanja in socialne storitve za ženske ter pomembne storitve, ki prispevajo h kakovosti življenja žensk in k enakosti, kot so zdravstvene storitve, predvsem storitve za zagotavljanje zdrave spolnosti in reproduktivnega zdravja, izobraževanja ali oskrbe nesamostojnih oseb;
8. poziva Komisijo, naj uporabi spodbujanje enakih možnosti kot kazalnik pri ocenjevanju uspešnosti socialnih storitev splošnega pomena;
9. poudarja, da gospodarska in finančna kriza ter varčevalni ukrepi, ki so jih uvedle države članice, ne bi smeli odvrnati od naložb v socialne storitve splošnega pomena, temveč bi jih bilo treba glede na njihov pomen nadalje utrditi za izpolnjevanje potreb žensk;
10. poziva Komisijo in države članice, naj opravijo oceno učinka z vidika spola na različne storitve splošnega pomena ter zagotovijo, da bo ocena predlaganih dejavnosti EU z vidika enakosti spolov postala reden in pregleden proces z opaznimi rezultati ter da bo v proračun vseh evropskih in nacionalnih programov in politik vključena razsežnost spola; Komisijo tudi poziva, naj v svoja poročila o spremljanju vključi vprašanje enakosti med spoloma;
11. poziva države članice, naj v okviru politik za doseganje ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem kot bistven korak k enakim možnostim za moške in ženske pri zaposlovanju zagotovijo dostopne, cenovno ugodne, kakovostne in raznolike oblike otroškega varstva, opisane v barcelonskih ciljih, ter izboljšajo zagotavljanje storitev oskrbe za starejše in nesamostojne osebe, saj te storitve ne omogočajo samo udeležbe žensk na trgu dela, pač pa ustvarjajo tudi zaposlitvene možnosti; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za priznanje neplačanega dela izvajalcev gospodinjanskega dela, otroškega varstva in oskrbe starejših, zlasti žensk, ki so pomembne za vzdržnost socialnih sistemov;
12. ugotavlja, da so zaradi demografskih sprememb varstvene, zdravstvene in socialne storitve na splošno cvetoča panoga z možnostmi ustvarjanja delovnih mest za ženske in moške; poziva države članice, naj te možnosti izkoristijo s krepitvijo teh premalo plačanih in premalo cenjenih panog, v katerih so ženske čezmerno zastopane, in sicer z izboljšanjem plač, infrastrukture in poklicnega usposabljanja;

13. poziva države članice, naj spodbujajo sporazume med socialnimi partnerji o politikah vzpostavljanja ravnovesja med zasebnim in poklicnim življenjem ter pobude za poslovno in prostorsko blaginjo ob ustreznem upoštevanju pozitivnih ukrepov, sprejetih na pogodbeni podlagi v zadnjih letih, ter preizkusov, financiranih iz Evropskega socialnega sklada;
14. poudarja, da je pomembno, da nacionalni, regionalni in lokalni organi zagotovijo socialna stanovanja ženskam, ki jih potrebujejo ali jim grozi socialna izključenost, ter tistim, ki so bile žrtve nasilja na podlagi spola, predvsem če imajo mladoletne otroke;
15. poziva Komisijo, naj dejavno sodeluje pri prizadevanjih za doseganje cilja oblikovanja in sprejetja sklopa pravil, o katerih bi se socialni partnerji dogovorili na ravni EU, njihov namen pa bi bil spoštovanje temeljnih pravic v zvezi z enakimi možnostmi ter razširitev zagotovil, povezanih s spolom, da bi bili zajeti plača in delovne razmere, dostop do ukrepov za doseganje ravnovesja med zasebnim in poklicnim življenjem, usposabljanje, razvoj poklicne poti in varnost;
16. poudarja, da je pomembno bolj ogroženim skupinam žensk zagotoviti dostop do izobraževanja in zaposlitve, da bi jim omogočili ekonomsko neodvisnost in polno vključenost v družbo;
17. opominja, da bi morale države članice posvetiti več pozornosti vprašanju dostojne plače za zaposlene v zdravstvenih in socialnih storitvah, da bi preprečile težave glede pridobivanja usposobljenih delavcev, pomanjkanja osebja in slabšanja kakovosti v socialnih storitvah splošnega pomena v prihodnosti; poudarja, da je ravno v teh sektorjih v zadnjem času nastalo največje število delovnih mest, zlasti za ženske;
18. poudarja, da je treba nameniti večje priznanje delu, ki ga opravljajo zaposleni na področju socialnih storitev, med katerimi je večina žensk, saj je njihovo delo težko in zahteva skrbec odnos ter veliko osebno predanost, v družbi pa ne velja za prestižno;
19. poziva države članice, naj med drugim z davčnimi spodbudami in posebno finančno pomočjo podpirajo oblike pomoči in podpore na domu za starejše in ranljive osebe – zlasti ženske – ter naj zmanjšajo negativen učinek na zaposlovanje sorodnikov, zlasti žensk, ki skrbijo za nesamostojne družinske člane.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	20.4.2011
Izid končnega glasovanja	+: 26 -: 0 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Zita Gurmai, Mary Honeyball, Rodi Kraca Cagaropulu (Rodi Kratsa-Tsagaropoulou), Constance Le Grip, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonija Prvanova (Antonyia Parvanova), Raúl Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Christa Klaß, Katarína Neveďalová, Rovana Plumb